

فارسی ۲

۱-

(مریم شمیرانی)

واژه‌هایی که غلط معنی شده‌اند:

حمیت: غیرت، جوان‌مردی، مردانگی / چنگ: نوعی ساز که سر آن خمیده است و تارها دارد. / دون همت: کوتاه همت، دارای طبع پست و کوتاه اندیشه

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۲-

(مسن و سگری - ساری)

در گزینه «۲»، بین «درخت و سرو» رابطه تضمن و بین «بلند و پست» رابطه تضاد وجود دارد.

(فارسی ۲، لغت و دستور، صفحه ۱۴)

۳-

(سعید کتبخان زمانی)

مقارَب: نزدیک‌شونده، همگرا

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۴-

(الهام مومنی)

املائی صحیح کلمه، «سور» به معنای «جشن» است.

(فارسی ۲، املا، صفحه ۱۷)

۵-

(مریم شمیرانی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: عالم: مجازاً اهل عالم

گزینه «۲»: دل: مجازاً علاقه / سر: مجازاً قصد

گزینه «۴»: زمین و زمان: مجازاً اهالی زمین و آسمان

(فارسی ۲، آرایه)

۶-

(مسن اصغری)

بیت «د»: مجاز (نان مجاز از رزق و روزی) / بیت «الف»: تشخیص (اشک ریختن تاک) /

بیت «ه»: متناقض‌نما (پوشیده‌تر کردن عربانی) / بیت «ج»: حس آمیزی (حرف تلخ) /

بیت «ب»: جناس (کار و بار) (فارسی ۲، آرایه)

۷-

(مریم شمیرانی)

صفت مبهم در متون کهن گاه در جایگاه وابسته پیشین قرار می‌گرفته است و این شیوه در گزینه «۱» با عبارت «دگر صنعت» وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: دگر، قید / گزینه «۳»: وابسته پسین / گزینه «۴»: وابسته پسین

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۱۴)

۸-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

بیت «ج»: در مصراع دوم، «دیده آمد» فعل مجهول به شیوه کهن است. / بیت

«د»: «گفته آید» فعل مجهول به شیوه کهن است.

توجه: در بیت «ب»، «قضای نبشته» ترکیب وصفی است و ترتیب اجزای جمله

چنین است: «چون قضای نبشته، پیش آمد.»

(فارسی ۲، دستور، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۹-

(علیرضا پعفری - شیراز)

گزینه «۳»: مفهوم عبارت: به علت حق جویی و عشق‌ورزی، بردباری و صبر داشت.

مفهوم بیت: در مسیر عشق، نیاز به جنگ نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مفهوم مشترک ابیات: میل به بازگشت به اصل

گزینه «۲»: مفهوم مشترک عبارت و بیت: به دنبال شهرت و آوازه مباش، چنان‌کن

که دیگران به علت صفات و خصایل نیکت، از تو یاد کنند.

گزینه «۴»: مفهوم مشترک عبارت و بیت: «حاسبوا قبل ان تحاسبوا» است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۰)

۱۰-

(امسان بزرگر - رامسر)

آیات صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲» و «۴» به نرمی کردن با دشمن تأکید دارند.

مفهوم گزینه «۳»، دعوت به جنگ است و مهربانی با دشمن کینه‌ور را خطا می‌داند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۳)

(کتاب زرد عمومی)

۱۶-

گزینه «۴»: گلوگیر خاص و عام، هسته: گلوگیر (واژه مرکب)

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۴۲)

(کتاب زرد عمومی)

۱۷-

نقش‌های تبعی عبارت‌اند از: معطوف، بدل، تکرار
در گزینه «۲»، «خود» بدل برای «تو» است.

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۳۲)

(کتاب زرد عمومی)

۱۸-

عبارت صورت سؤال به عزت‌نفس و مناعت طبع قاضی بست اشاره دارد که با وجود نیازمندی، هدیه و بخشش سلطان مسعود را از بونصر مشکان می‌گیرد و دوباره آن را بازمی‌گرداند و می‌گوید که من به این زرها نیازی ندارم و از حساب روز قیامت می‌ترسم. در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» نیز بر مناعت طبع تأکید شده است، اما در گزینه «۴» می‌گوید که همراه شدن با کسانی که توانایی و قدرت بیشتری دارند (در حالی که خود ناتوانی)، نشانه نادانی انسان است و موجب زیان او می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: عنقا (سیمرغ) حتی اگر از شدت بی‌نوایی و فقر بمیرد محال است که شکار پرنده‌گان کوچکی مانند گنجشک را از آن‌ها بگیرد.

گزینه «۲»: نهنگی که در عمیق‌ترین جای دریا مکان دارد، هرگز از آب جوی نمی‌آشامد.

گزینه «۳»: عقابی که در اوج آسمان پرواز می‌کند، هرگز به صید پرنده‌های کوچک توجه نمی‌کند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۲۰)

(کتاب زرد عمومی)

۱۹-

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۳»، «تسلیم و رضا در برابر خواست و مشیت الهی» است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۸)

(کتاب زرد عمومی)

۲۰-

در عبارت صورت سؤال خداوند خطاب به فرشتگان و ملائکه می‌گوید که آن‌ها عشق را درک نمی‌کنند و شایسته مقام عشق نیستند؛ همین مفهوم با بیان‌های مشابه در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» نیز مطرح شده است، اما در بیت گزینه «۲» شاعر می‌گوید که فریاد عشق او به گوش ملائک می‌رسد.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(کتاب زرد عمومی)

۱۱-

معنای صحیح واژگان عبارت‌اند از: گسیل کردن: فرستادن، روانه کردن/ مخنقه:

گردن‌بند/ نژند: خوار و زبون، اندوهگین/ خطوات: (جمع خطوه)، گام‌ها، قدم‌ها

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

(کتاب زرد عمومی)

۱۲-

املا صحیح کلمات عبارت‌اند از: بیت «الف» نگنارد ← نگزارد/ بیت «ب»: برخواستن ←

برخاستن/ بیت «ج»: تبع ← طبع

(فارسی ۲، املا، صفحه‌های ۱۷، ۱۸ و ۱۷)

(کتاب زرد عمومی)

۱۳-

تشخیص و استعاره: آشفته بودن آب / مراعات نظیر: «جان و روان» - «قد و قامت» /

تشبیه: من مانند آب / کنایه: «جان بر کف» کنایه از «آماده بودن برای جان باختن»

است. / جناس: «دوان و روان» - «پا و تا»

(فارسی ۲، آرایه)

(کتاب زرد عمومی)

۱۴-

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: مطالعه (ی) / روی / نیکوان ← «ی / و»

گزینه «۳»: آشنایان / آشنایی ← «ی»

گزینه «۴»: بیگانگی / آشنایی ← «گ، ی»

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۶۹)

(کتاب زرد عمومی)

۱۵-

فرستاده بود: ماضی بعید / کنی (کنی): مضارع التزامی / نداشت: ماضی ساده / می‌داد:

ماضی استمراری

(فارسی ۲، دستور، صفحه ۱۴۵)

عربی زبان قرآن (۲)

۲۱-

(رضا معصومی)
«تَجِدُ»: می‌یابیم / «مواعظ قیمة»: پندهای باارزشی، موعظه‌های ارزشمندی / «یهتدی»: هدایت می‌شود، راهنمایی می‌شود / «کلُّ شابٍّ»: هر جوانی (عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۲)

۲۲-

(سید ممدعلی مرتضوی)
«إِيتَاكَ وَ الْحَسَدِ»: از حسد اجتناب کن، از حسادت بپرهیز / «أَقْبَحَ سَجِيَّةً»: زشت‌ترین صفت / «لِحَاسِدٌ»: حسود، حسادت‌پیشه / «لَا يَذْكُرُ»: یاد نمی‌کند / «عِنْدَ النَّظَرِ»: هنگام نگاه کردن / «شَيْءٌ جَمِيلٌ»: چیز زیبایی (عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۲۳)

۲۳-

(سید ممدعلی مرتضوی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: «غمگین نشو! طلا با آتش آزموده می‌شود و مؤمن با بلا آزمایش می‌شود!» صحیح است.
گزینه «۳»: «قطعاً خداوند از میان بندگان کسی را که بخوهد، خواهد آزمود!» صحیح است.
گزینه «۴»: «بسیاری از دانش‌آموزان در مدرسه از فراموشی گلیه می‌کنند!» صحیح است.
(عربی (۲)، ترجمه، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۴-

(ممد صارق مفسنی)
طبق لغت‌نامهٔ درس اول، جمع‌های کلمهٔ «ناه» یا «ناهی»، به سه شکل «ناهین»، «ناهون» و «نهاة» است.
(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۴)

۲۵-

(سید ممدعلی مرتضوی)
عبارت صورت سؤال و بیت گزینهٔ «۲» در توصیه به خاموشی آمده‌اند.
(عربی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۳)

۲۶-

(ممد صارق مفسنی)
در گزینهٔ «۲» گفته است: «شخصی که خیال‌پردازی می‌کند و در عالم خیال زندگی می‌کند!» که توضیح مناسبی برای کلمهٔ «مختال» (= خودپسند) نیست.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینهٔ «۱»: شخصی که جز خودش را قبول ندارد!
گزینهٔ «۲»: انسانی که با دیگران در کارها مشورت نمی‌کند!
گزینهٔ «۴»: انسانی که خودش را برتر از دیگران می‌بیند!
(عربی (۲)، مفهوم، صفحه ۴)

۲۷-

(ممد صارق مفسنی)
صورت سؤال از ما گران‌ترین قیمت را خواسته است که متعلق به گزینهٔ «۳» و شلوار مردانه با قیمت نود هزار تومان می‌باشد. (تسعین ألف تومان)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینهٔ «۱»: ستون ألف تومان: شصت هزار تومان
گزینهٔ «۲»: خمسين ألف تومان: پنجاه هزار تومان
گزینهٔ «۴»: خمسة و سبعون ألف تومان: هفتاد و پنج هزار تومان

(عربی (۲)، مفهوم، صفحه ۹)

۲۸-

(ممد صارق مفسنی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینهٔ «۱»: «تَضِيْعٌ» (بر وزن تَفْعِيل)
گزینهٔ «۲»: «إِقْتِرَابٌ» (بر وزن إِفْتِعَال)
گزینهٔ «۴»: «تَعَلَّمٌ» (بر وزن تَفْعُل)

(عربی (۲)، قواعد فعل، صفحه ۱۲)

۲۹-

(سید ممدعلی مرتضوی)
در حالت مقایسه بین اسم‌های مؤنث، اسم تفضیل بر همان وزن «أَفْعَلٌ» به کار می‌رود، بنابراین «أَصْفَرٌ» صحیح است.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۵)

۳۰-

(سید ممدعلی مرتضوی)
«المسافرون» اسم فاعل است و محلّ اعرابی آن، فاعل جملهٔ فعلیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «شَاتِمٌ» اسم فاعل است و محلّ اعرابی آن، مفعول است.
گزینهٔ «۲»: «الصَّالِحِينَ» اسم فاعل است و محلّ اعرابی آن، مفعول است.
گزینهٔ «۴»: «العالم» اسم فاعل است و محلّ اعرابی آن، مفعول است.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۳۱-

(کتاب زرر عمومی)
«جَادِلْهُمْ»: با آنان ستیز کن / «بِأَلْتِي»: به (روشی) که / «هِيَ أَحْسَنُ»: نیکوتر است / «رَيْكٌ»: پروردگارت / «أَعْلَمُ»: داناتر / «يَمُنُّ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ»: به کسی که از راهش گمراه شده است

خطاها: گزینهٔ «۱»: (می‌داند)، گزینهٔ «۳»: (پروردگار، گمراه کرده است)،
گزینهٔ «۴»: (از راهی نیکوتر، دیگران را، گمراه کرده)

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۸)

۳۲-

(کتاب زرد عمومی)

ترجمه درست عبارت: «خطرناک‌ترین چیزی که ممکن است انسان در آن بیفتد»
(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۳۳-

(سراسری هنر ۹۶)

عبارت گزینۀ «۴» که می‌گوید: «والا ترین دانش، آن است که در اعضای بدن آشکار شود (به صورت عمل درآید)»، با عبارت ذکر شده در صورت سؤال (عالی بدون عمل، مانند درخت بدون میوه است!)، هم‌مفهوم هستند.
(عربی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۳۴-

(کتاب زرد عمومی)

ترجمه صورت سؤال: «کلمه «خیر» را مشخص کن که بر تفصیل دلالت داشته باشد.»

در این گزینه، «خیر» معنای «بهتر، بهترین» می‌دهد و بر تفصیل دلالت دارد. (ترجمه: اگر دانش آموزان در جوانی‌شان بکوشند، قطعاً برایشان بهتر می‌باشد) در گزینه‌های «۱ و ۲»، «خیر» به معنای «خوبی» آمده و مصدری است. در گزینه «۳»، «خیر» صفت به معنای «خوب» است.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه‌های ۵ و ۶)

۳۵-

(سراسری هنر ۹۱)

با توجه به این که فعل نهی «لَا تَقْرَبَا» و ضمیر «أَنْتُمَا» هر دو، به صیغه‌ی مثنی و دوم شخص هستند، لذا فعل مضارع سوم شخص مثنای مذکر، یعنی «يُؤْمِنَانِ»، برای جای خالی جمله، مناسب نیست. سایر گزینه‌ها، برای جای خالی جمله به‌عنوان خبر برای مبتدا، مناسب و درست هستند.

(عربی (۲)، انواع جمله، ترکیبی)

ترجمه متن درک مطلب:

یکی از چیزهایی که به وجود روابط بین ایرانی‌ها و عرب‌ها اشاره دارد همان افسانه‌هاست. قصه‌های ضحاک و کیکاووس و سودابه و ... به این ارتباط اشاره دارد. زندگی بهرام گور و اشعار عربی او از نشانه‌های این ارتباط است! در زمان نزول قرآن کریم بعضی از مخالفان وقتی دیدند که قرآن کریم درباره‌ی امت‌های گذشته سخن می‌گوید، می‌گفتند: اگر محمد این چنین سخن می‌گوید، پس ما به شما از داستان رستم و اسفندیار و خسروها (کسری لقب پادشاهان ساسانی) خبر می‌دهیم! و از نشانه‌های این ارتباط، وجود لغت‌های فراوان فارسی در عربی است که از طریق بازرگانی و دیدار و ترجمه کتاب‌ها نفوذ کرد، و هم‌چنین تسلط امپراطوری عثمانی بر کشورهای عربی تا آن‌جا که زبان بزرگان عثمانی فارسی بود! و بعد از ظهور اسلام این ارتباط زیاد شد تا جایی که به نعمت خدا (با یک‌دیگر) برادر شدند.

به راستی زبان فارسی در گذر زمان احساس نمی‌کرد که زبان عربی برای آن مزاحمت ایجاد می‌کند تا قصد دشمنی با آن و تلاش برای نابودی آن کند، بلکه عربی در کنار فارسی (به عنوان) ستونی محکم برای فرهنگ ایرانی اسلامی باقی ماند!

۳۶-

(سراسری انسانی ۹۳)

با توجه به آن‌چه در متن آمده است، «قصه‌ها و روایات و دلاوران و افکار مشترک» علائمی هستند که وجود مشترکات بین دو کشور را اثبات می‌کنند. در سایر گزینه‌ها: «بازرگانی، دیدار و حکومت واحد بر دو کشور»، «واژه‌های زبانی به‌کار رفته میان استفاده‌کنندگان زبان» و «وجود اساطیر و پدیده‌های دیگری که مختص هر سرزمینی هستند» همگی نادرست‌اند.

(عربی (۲)، درک مطلب ترکیبی)

۳۷-

(سراسری انسانی ۹۳)

سؤال پرسیده است که چرا روابط محبت و دوستی بین ایرانی‌ها و عرب‌ها بعد از اسلام زیاد شد که در متن اشاره شده است که «اسلام دو ملت را برادر قرار داده و بین آن دو فرق قایل نشده است.»

گزینه‌ی «۲»: «فراوانی تجارت و زیاد شدن بازدیدها و ترجمه کتاب‌ها، محبت را زیاد کرده است!» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «زیرا ایرانی‌ها قصد از بین بردن فرهنگ همسایه‌شان را نداشتند، بلکه برای احیاء و رشد آن کوشیدند!» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «به دلیل فراوانی روایات، قصه‌ها و اساطیر مشترک که از زبان متکلمان به این دو زبان منتقل می‌شود!» نادرست است.

(عربی (۲)، درک مطلب ترکیبی)

۳۸-

(سراسری انسانی ۹۳)

سؤال: «چه وقت دشمنی بین دو فرهنگ ایجاد می‌شود؟» با توجه به آن‌چه در متن آمده است، «اگر یکی از آن دو احساس کند که دیگری می‌خواهد جایگاهش را اشغال کند و آن را از بین ببرد!»

(عربی (۲)، درک مطلب ترکیبی)

۳۹-

(سراسری انسانی ۹۳)

با توجه به آن‌چه در متن آمده است: «عثمانی‌ها از علل توسعه دادن زبان فارسی بودند!» (زبان بزرگان عثمانی فارسی بود.)

گزینه‌ی «۲»: «در زمان حکومت عثمانی‌ها، مردم به زبان فارسی صحبت می‌کردند!» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «این لغت‌های فارسی هستند که در فرهنگ عرب نفوذ کردند، پس رابطه تبادل (دو طرفه) نبوده است!» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «کلام قرآن کریم در مورد امت‌های گذشته مانند کلام عرب درباره‌ی داستان رستم و اسفندیار بود!» نادرست است.

(عربی (۲)، درک مطلب ترکیبی)

۴۰-

(کتاب زرد عمومی)

در ابتدای عبارت داده شده، با یک جمله اسمیه مواجهیم که دارای خبر مقدم و مبتدای مؤخر است:

«من مظاهر» جار و مجرور و خبر مقدم / «وجود»: مبتدای مؤخر

(عربی (۲)، درک مطلب ترکیبی)

دین و زندگی (۲)

-۴۱

(سیر امسان هنری)

خداوند در قرآن کریم، درباره تمام و کامل شدن حجت الهی (اتمام حجت) با فرستادن انبیا فرموده است: «رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِنَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَ كَانَ اللَّهُ غَزِيْرًا حَكِيْمًا».

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۹)

-۴۲

(مهمم رضایی بقا)

خدای جهان، آفریدگاری حکیم است؛ یعنی هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می فرماید. پس هدایت، یک اصل عام و همگانی (جهان شمول) در نظام خلقت است که پیام آیه «قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلْفَهُ ثُمَّ هَدَى» حاکی از آن است.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۸)

-۴۳

(مرتضی مفسنی کبیر)

مصراع اول این بیت اشاره به «شناخت هدف زندگی» و مصراع دوم اشاره به «درک آینده خویش» دارد.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۶)

-۴۴

(مهمم رضایی بقا)

آیه مذکور، خطاب به پیامبر اسلام (ص) است نه همه پیامبران (رد گزینة «۱» و «۲»)

(دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه های ۱۹ و ۲۰)

-۴۵

(سیر امسان هنری)

ترجمه آیه: «قطعاً دین نزد خدا اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقایق آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.» بیان گر آن است که سرچشمه بسیاری از اختلافات مذهبی، حسادت ها و ظلم هاست.

(دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه ۱۵)

-۴۶

(مهمم رضایی بقا)

ممکن است پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند؛ چنین افرادی نزد خداوند عذر دارند و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می گیرند. هم چنین اگر کسانی دست به تحقیق و جستجو بزنند اما نتوانند به حقایق دین جدید پی ببرند، عذرشان نزد خداوند پذیرفته است و مورد مؤاخذه قرار نمی گیرند. البته خداوند از قلب و درون همه آگاه است و میان کسانی که حقیقت را درک کرده اند، اما به خاطر اعمال دنیوی از آن پیروی نمی کنند و کسانی که با همه زحمتی که کشیده اند، حقیقت را نیافته اند (که معمولاً تعدادشان بسیار اندک است) فرق می گذارد و گروه دوم را مؤاخذه نخواهد کرد. خداوند خطاب به مسلمانان دستور داده است: «قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أَنْزَلَ إِلَيْنَا وَ مَا أَنْزَلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَ ... لَا نَفْرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَمُؤْمِنُونَ».

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۳۰)

-۴۷

(مهمم رضایی بقا)

در دین اسلام هر کس نسبت به مالی که از راه حلال به دست آورده است، اختیار دارد و می تواند آن را به اختیار خود، در هر جا و مکانی که می خواهد، در امور مشروع مصرف کند. اما اگر حکومت اسلامی تشخیص دهد که برای استقلال سیاسی و اقتصادی کشور لازم است خرید و فروش برخی کالاها محدود شود، می تواند با وضع احکام و مقرراتی، تجارت آزاد را محدود کند و مقررات ویژه ای برای صادرات و واردات اجناس وضع نماید.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۲۷)

-۴۸

(ابوالفضل امیرزاده)

زیبایی لفظی ← نفوذ خارق العاده قرآن در افکار و قلوب در طول تاریخ ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار ← منع کردن مردم از شنیدن قرآن توسط سران مشرکان

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه های ۴۰ و ۴۱)

-۴۹

(وفیره کاغزی)

خداوند در قرآن می فرماید: «فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيْرًا: آیا در قرآن تدبر نمی کنید؟ اگر قرآن از جانب غیر خدا بود، قطعاً ناسازگاری و اختلاف زیادی در آن می یافتند.»

این که نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان ها در قرآن ارائه شده است، ما را متوجه «جامعیت و همه جانبه بودن» آن می سازد.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه ۳۲)

-۵۰

(مرتضی مفسنی کبیر)

آسان‌ترین راه برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است؛ یعنی «فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ» و قرآن کریم نیز برای اثبات عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را به آن‌ها داده است.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه ۳۸)

-۵۱

(کتاب زر)

پاسخ به نیازهای برتر انسان: الف) باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست. ب) باید همه‌جانبه باشد.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۷)

-۵۲

(کتاب زر)

این که نبی مکرم اسلام (ص) مطابق رسم زمانه نزد کسی درس نخواند، در عین حال از همان ابتدای بعثت آیاتی را بر مردم خواند که برترین معارف را دربرداشت، موضوعی است که در آیه کریمه «وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُّهُ بِيَمِينِكَ...» به عنوان عاملی که از شک کچ‌اندیشان جلوگیری کرده، بدان اشاره شده است. (اشاره به اُمی بودن پیامبر (ص))

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه ۳۵)

-۵۳

(کتاب زر)

لازمه استقرار و ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است و تداوم دعوت انبیاء سبب شد که تعالیم الهی در میان مردم بماند و جزء آداب و فرهنگ آنان شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

(دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه ۱۷)

-۵۴

(کتاب زر)

امام خمینی (ره) می‌فرماید: «ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید، به پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید و دست خیان‌ت ابرقدرت‌ها را از ممالک خود و خزائن سرشار آن کوتاه کنید. دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه چیز هستید. بر فرهنگ اسلام تکیه زید و با غرب و غربزدگی مبارزه کنید.»

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه ۷۱)

-۵۵

(کتاب زر)

وجود مخاطرات برای نبی اکرم (ص) در مسیر آیه ابلاغ (تبلیغ) در عبارت شریفه «وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ» بیان شده است. زیرا خداوند خطاب به پیامبر (ص) اشاره می‌کند که تو را از مردمان حفظ می‌کنم.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

-۵۶

(کتاب زر)

ورود جعل و تحریف به احادیث پیامبر (ص) معلول منع نوشتن احادیث پس از رحلت پیامبر (ص) و نیاز حاکمان جور به توجیه موقعیت خود و اقدامات مخالف اسلام آن‌هاست.

(دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

-۵۷

(کتاب زر)

به دلیل غایب بودن امام عصر (عج)، بهره‌مندی از ایشان در دوران غیبت منحصر به ولایت معنوی است و ایشان در این مورد می‌فرماید: «ما در رسیدگی [به شما] و سرپرستی شما کوتاهی و سستی نمی‌کنیم و یاد شما را از خاطر نمی‌بریم که اگر جز این بود، دشواری‌ها و مصیبت‌ها بر شما فرود می‌آمد...». حل بعضی از مشکلات علمی علما، از جمله دستگیری‌های امام در قالب ولایت معنوی است.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۲، صفحه ۱۴۱)

-۵۸

(کتاب زر)

در آیه ۱۲۲ سوره توبه، خداوند می‌فرماید که از هر گروهی از مؤمنان جمعی برای تفقه در دین اعزام می‌شوند «لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ» و در ادامه می‌فرماید که در نهایت به سوی مردم خود باز می‌گردند تا مواظبت و توجه کنند. پس عبارت «لَعَلَّهُمْ يَخْذَرُونَ» ثمره هجرت مؤمنان با هدف تفقه است.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۴، صفحه ۱۶۱)

-۵۹

(کتاب زر)

تسليم و بندگی خالصانه برای خدا (علت) ← عزت نفس (معلول)

عزت نفس (علت) ← حفظ پیمان با خدا و باقی ماندن بر عزم و تصمیم (معلول)

(دین و زندگی ۲، درس ۱۶، صفحه ۱۹۰)

-۶۰

(کتاب زر)

علاقه و محبت اولیه، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. این سخن حضرت علی (ع): «حُبُّ الشَّيْءِ يُعْمِي وَ يُبْصِرُ؛ عِلَاقَةُ شَدِيدٍ بِهَ چِيزِی اَدْمِی را کور و کر می‌کند.» مربوط به مواردی از این قبیل است. از این‌رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۸، صفحه ۲۰۷)

زبان انگلیسی ۲

۶۱-

(پوارج مؤمنی)

ترجمه جمله: «به احتمال زیاد آقای گری یک استاد زیست‌شناسی بود.»

(درک مطلب)

۶۲-

(پوارج مؤمنی)

ترجمه جمله: «بر طبق داستان، آقا و خانم گری به جای دیگری برای زندگی نقل مکان می‌کردند.»

(درک مطلب)

۶۳-

(پوارج مؤمنی)

ترجمه جمله: «واژه "treat" آن‌طور که در خط هفتم استفاده شده است باید از نظر معنی به "handle" «جابه‌جا کردن، از عهده برآمدن» نزدیک‌ترین باشد.»

(درک مطلب)

۶۴-

(پوارج مؤمنی)

ترجمه جمله: «کدام یک صحیح است؟»
«آقای گری بیش از حد مشغول بود که خودش ترتیب نقل مکان را بدهد.»

(درک مطلب)

۶۵-

(شعاب اناری)

ترجمه جمله: «(این مطلب) فهمیده می‌شود که آن مرد نزدیک بود جعبه را بیندازد، چون منظور خانم گری را اشتباه متوجه شد.»

(درک مطلب)

۶۶-

(شعاب اناری)

ترجمه جمله: «این متن اساساً درباره تأثیر هنری فورد در صنعت خودرو است.»

(درک مطلب)

۶۷-

(شعاب اناری)

ترجمه جمله: «هنری فورد ابتدا شغلی تحت عنوان یک مکانیک داشت.»

(درک مطلب)

۶۸-

(شعاب اناری)

ترجمه جمله: «فهمیده می‌شود که فورد پدر تولید اتبوه است.»

(درک مطلب)

۶۹-

(شعاب اناری)

ترجمه جمله: «کلمات خط کشیده شده در سطر سوم به "becoming a farmer" «کشاورز شدن» اشاره می‌کنند.»

(درک مطلب)

۷۰-

(شعاب اناری)

ترجمه جمله: «نویسنده متن تولید اتبوه را به عنوان یک روش مفید می‌داند.»

(درک مطلب)

۷۱-

(کتاب زرر عمومی)

ترجمه جمله: «الف: چند دانش‌آموز در کلاس حضور دارند؟»

«ب: تعداد زیادی حاضرند.»

"students" اسم قابل شمارش است، بنابراین نمی‌تواند با کلماتی مانند

"much, little, a little" به کار رود (دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۴»). نکته

مهم این سؤال آن است که "a lot of" صفت است و بنابراین باید قبل از یک اسم

به کار رود (دلیل نادرستی گزینه «۲»). اما "a lot" قید است و بعد از فعل "are"

در این جمله می‌تواند استفاده شود.

(گرامر)

۷۲-

(کتاب زرد عمومی)

ترجمه جمله: «مادربزرگ ما از ماه گذشته بیمار بوده است. به این دلیل مادرم اکنون خیلی غمگین به نظر می‌رسد.»

نکته مهم درسی

با توجه به محتوای جمله نیاز به حال کامل داریم:

قبل از "last month" از "since" و قبل از "the last month" باید از "for" استفاده کنیم. (کرامر)

۷۳-

(کتاب زرد عمومی)

ترجمه جمله: «آن‌ها نیاز دارند چند مهندس جوان با فکر خلاق را استخدام کنند تا این اوضاع وحشتناک را بهبود بخشند.»

(۱) هنرمندانه (۲) خوشبخت

(۳) خلاق (۴) خوشحال (واژگان)

۷۴-

(کتاب زرد عمومی)

ترجمه جمله: «سوئیس ساعت‌های با کیفیت بالا تولید می‌کند و آن‌ها را به سرتاسر دنیا صادر می‌کند.»

(۱) سفر کردن (۲) دنبال کردن

(۳) زیر ... خط کشیدن (۴) تولید کردن (واژگان)

۷۵-

(کتاب زرد عمومی)

ترجمه جمله: «در کشور ما، هر روستایی صنایع دستی خود را دارد و مردم روستایی برای پول در آوردن روی آن‌ها کار می‌کنند.»

(۱) تجربه (۲) راهبرد

(۳) صنعت دستی (۴) ضربان قلب (واژگان)

۷۶-

(کتاب زرد عمومی)

(۱) آماده، در دسترس (۲) مورد علاقه

(۳) خارجی (۴) ممکن (مکالمه)

۷۷-

(کتاب زرد عمومی)

(۱) صادقانه بگویم (۲) واقعاً

(۳) خواهش می‌کنم (۴) به علاوه (مکالمه)

۷۸-

(کتاب زرد عمومی)

(۱) قطعاً، حتماً (۲) به‌طور شفاهی

(۳) با قدرت (۴) به‌طور متفاوت (مکالمه)

۷۹-

(کتاب زرد عمومی)

(۱) فرهنگی (۲) در معرض خطر

(۳) بومی (۴) زنده (مکالمه)

۸۰-

(کتاب زرد عمومی)

(۱) حرکت کردن (۲) وجودداشتن

(۳) رابطه‌داشتن (۴) فهمیدن، درک کردن (مکالمه)

پاسخ‌نامه‌ی اختصاصی

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

-۸۱

(مفهم بفرماید)

ترکیب عطفی دو گزاره زمانی درست است که هر دو گزاره درست باشند. در گزینه «۲» هر دو گزاره درست هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تعداد اعداد اول یک رقمی ۴ تا است.

گزینه «۳»: عدد ۱۳۲۷ بر ۳ بخش پذیر نیست.

گزینه «۴»: هر دو گزاره نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ و ۵)

-۸۲

(مفهم بفرماید)

جدول ارزش گزاره را به صورت زیر می‌نویسیم:

p	q	~ p	~ q	(p ∨ ~ q)	(p ∨ ~ q) ⇒ ~ p
د	د	ن	ن	د	ن
د	ن	ن	د	د	ن
ن	د	د	ن	ن	د
ن	ن	د	د	د	د

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۵ و ۶)

-۸۳

(مفهم بفرماید)

تعداد حالت‌های ارزشی n گزاره از رابطه 2^n به دست می‌آید؛ پس:

$$\frac{2^6}{2^3} = 2^{6-3} = 2^3 = 8$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه ۳)

-۸۴

(گوش درآوری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: گزاره‌هایی نظیر $(p \vee \sim p)$ را گزاره‌هایی همیشه درست و $(p \wedge \sim p)$ را همیشه نادرست می‌نامیم.

گزینه «۳»: گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ فقط زمانی دارای ارزش نادرست است که مقدم درست بوده ولی تالی نادرست باشد.

گزینه «۴»: ترکیب فصلی دو گزاره تنها وقتی نادرست است که ارزش هر دو گزاره نادرست باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

-۸۵

(موسا عفتی)

$$p \wedge (\sim p \wedge q) \equiv \underbrace{(p \wedge \sim p)}_F \wedge q \equiv F$$

می‌دانیم که اگر ارزش گزاره p درست باشد، ارزش گزاره نقیض آن نادرست است و بالعکس و ترکیب عطفی دو گزاره فقط وقتی دارای ارزش درست است که هر دو گزاره درست داشته باشند و اگر حداقل یکی از دو گزاره نادرست باشند، ترکیب عطفی آن دو گزاره نیز نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

-۸۶

(عمیر زرین‌کفش)

چون $p \Rightarrow \sim q$ نادرست است پس p درست و q نادرست است در نتیجه q نیز درست است. از طرفی $(q \wedge r)$ درست است پس r نیز درست است. در نتیجه $(p \vee \sim q)$ درست و $(\sim p \wedge r)$ نادرست است در نتیجه $(\sim p \wedge r) \wedge s$ نیز نادرست است. در ترکیب دو شرطی، اگر یک گزاره درست و یک گزاره نادرست باشد، ترکیب دو شرطی نادرست است. همچنین گزاره شرطی $p \Rightarrow r$ درست است چون مقدم و تالی هر دو درست هستند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

-۸۷

(گوش درآوری)

در گزینه «۳» دو گزاره هم‌ارزش نیستند، بنابراین ترکیب دو شرطی آن‌ها نادرست است.

$$\underbrace{2^3 = 8}_T \Leftrightarrow \underbrace{-5 > -2}_F$$

در سایر گزینه‌ها ارزش گزاره‌های مقدم و تالی یکسان است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

-۸۸

(فاطمه قویمیان)

$3^2 + 2^3 = 9 + 8 = 17$ عددی فرد است، پس گزاره دارای ارزش نادرست است.

دو گزاره زمانی هم‌ارز هستند که هم‌ارزش باشند، یعنی هر دو درست یا هر دو نادرست باشند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست $-\frac{15}{3} \notin Z \Rightarrow \sim (-\frac{15}{3} \notin Z) \equiv -\frac{15}{3} \in Z$

توجه کنید که $-\frac{15}{3} = -5$ است که عضو مجموعه Z است.

$$Z = \{\dots, -3, -2, -1, 0, +1, +2, +3, \dots\}$$

گزینه «۲»: درست $0 < a < 1 \Rightarrow a^2 < a$

$$\text{مثال} \rightarrow a = \frac{1}{2} \Rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1}{4} < \frac{1}{2}$$

گزینه «۳»: تهی زیرمجموعه همه مجموعه‌هاست نادرست $\emptyset \subset A$

درست $\Rightarrow \sim (\emptyset \subset A) \equiv \emptyset \subset A$

گزینه «۴»: نادرست $a, b \in N \Rightarrow (-a)^b > 0$

$$\text{مثال} \rightarrow a = 2, b = 1 \Rightarrow (-2)^1 = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۸۹-

(عمید زرین کفش)
چون p درست و q نادرست است، پس گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ نادرست است. همچنین $(r \wedge \sim p)$ به دلیل این که $\sim p$ نادرست است، یک ترکیب عطفی نادرست است، پس ترکیب دو شرطی $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (r \wedge \sim p)$ همواره درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ترکیب شرطی به صورت $(n \Rightarrow d)$ است، پس همواره نادرست است. گزینه «۳»: ارزش ترکیب دو شرطی به صورت $(n \Leftrightarrow d)$ است، پس همواره نادرست است. گزینه «۴»: ارزش ترکیب دو شرطی به صورت $(d \Leftrightarrow n)$ است، پس همواره نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۹۰-

(موسا عفتی)
هم‌ارزی «الف» نادرست است چون: $(p \wedge \sim q) \vee (p \Rightarrow q) \equiv T$ (الف) نادرست است $(p \wedge (q \vee r)) \equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$ (ب) نادرست است $\sim (p \wedge q) \equiv (\sim p \vee \sim q)$ (پ) صحیح است $(p \vee \sim q) \wedge (p \vee q) \equiv p \vee (\sim q \wedge q) \equiv p \vee F \equiv p$ (ت) فقط هم‌ارزی گزاره داده شده در قسمت (ت) صحیح است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

۹۱-

(اعظم نوری‌نیا)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: در اواخر دوره مغول، به دلیل برچیده شدن بساط حکومت آخرین خلیفه عباسی زبان رسمی عربی از رواج افتاد. گزینه «۳»: وضعیت زبان و ادبیات فارسی در این دوره به دلیل نبود دربارهای ادب‌دوست و کشته یا متواری شدن ادیبان و دانشمندان، دچار نوعی سستی و نابسامانی گردید. گزینه «۴»: دوستانان فرهنگ و اخلاق به تصوف پناه بردند و به ادبیاتی روی آوردند که به مسائلی چون ترویج روحیه تساهل و تسامح و اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا تکیه داشت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۹۲-

(فرهاد علی‌نژاد)
- «لمعات» کتاب فخرالدین عراقی در قرن هفتم است که در قالب نظم و نثر به سیر و سلوک عارفانه پرداخته است.
- شاه نعمت‌الله ولی از شاعران قرن نهم است که دیوان شعرش مضامین عرفانی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۸ و ۱۹)

۹۳-

(فرهاد علی‌نژاد)
نثر تاریخ جهان‌گشا، مصنوع و دشوار است. استفاده بیش از حد از لغات نامأنوس عربی در گزینه «۴» که درک معنای متن را با مشکل مواجه می‌کند، دلیل بر مصنوع بودن این عبارت است که از کتاب تاریخ جهان‌گشا انتخاب شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۵)

۹۴-

(فرهاد علی‌نژاد)
در قرن هشتم هجری، از پیروان سبک نظامی یکی می‌توان خواجو را نام برد که چند مثنوی به پیروی از پنج گنج سرود و دیگری، سلمان ساوجی که مثنوی جمشید و خورشید او به شیوه داستان‌های نظامی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۹۵-

(عارف‌سارات طباطبایی‌نژاد)
پایه آوایی مصراع گزینه «۴» بدین صورت است:

ح	ر	ی	ف	ز	ب	ا	ن	ه	ا	ی	م	ر	غ	ا	ن	م
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۹۶-

(فرهاد علی‌نژاد)
د ا ن ب چ ط ف ل ی س ت د ر آ غ و ش خ ا ک ۳ پایه آوایی
چ د م ر م ر ا د م ا ر ا م ق و ت ن د ی د ۴ پایه آوایی

ابیات دیگر گزینه‌ها همگی دارای چهار پایه آوایی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۹۷-

(تسرین حق‌پرست)
در بیت گزینه «۴» سه پایه آوایی نخست در هر دو مصراع سه هجایی است، در حالی که پایه آوایی پایانی دو هجا دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۹۸-

(املان قزلباش)
در بیت گزینه «۲» هیچ تشبیهی به کار نرفته است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: تو نرگسی: تشبیه فشرده غیر ترکیبی / باغ نظر: تشبیه فشرده اضافی
گزینه «۳»: کمند سر زلف: تشبیه فشرده اضافی
گزینه «۴»: طیب عشق: تشبیه فشرده اضافی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۳۱)

۹۹-

(رویا رحمانی)
تنها تشبیه بیت گزینه «۱»: سیل بلا
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: جان همانند دل شمع سیاه شد. / از مژه همچو شمع خواب زرد برخاست.
گزینه «۳»: تو مانند آب زیر کاه هستی. / من همانند کاه زیر آب هستم.
گزینه «۴»: من مانند کبوتران وفادار هستم. / او همانند کعبه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۳۱)

۱۰۰-

(عمید مهری)
شمشیر قضا: تشبیه فشرده اضافی
زخم شمشیر قضا هم‌چون گل از سینه می‌روید: تشبیه گسترده
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: سیلاب فنا: تشبیه فشرده ترکیبی
گزینه «۲»: چون قیر: تشبیه گسترده
گزینه «۳»: بیت تشبیه ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۳۱)

علوم و فنون ادبی (۲) - آزمون گواه

۱۰۸- (کتاب آبی)

در بیت گزینۀ «۳» واژه «ماند» ادات تشبیه است و تشبیه بلیغ نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: «شراب انس» تشبیه فشرده اضافی است.

گزینۀ «۲»: «سیلاب غم» تشبیه فشرده اضافی است.

گزینۀ «۴»: «تیر بلا» تشبیه فشرده اضافی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۳۱)

۱۰۹- (کتاب آبی)

تشبیه موجود در بیت داده شده (گوهر دانش) یک تشبیه فشرده اضافی است. تشبیه موجود در بیت این گزینه هم (ملک تن) از همین نوع است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۱۰- (کتاب آبی)

شراب‌خانه قصور است. / یار حور است.

مشبه مشبه‌به / امشبه امشبه‌به

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: تیر دعا تشبیه فشرده اضافی است.

مشبه‌به مشبه

گزینۀ «۳»: گوهر مقصود تشبیه فشرده اضافی است.

مشبه‌به مشبه

گزینۀ «۴»: لوح دل / الف قامت دو تشبیه فشرده اضافی می‌باشند.

مشبه‌به مشبه / امشبه‌به مشبه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۳۲)

جامعه‌شناسی (۲)

۱۱۱- (آزیتا بیدری)

الف) فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمستول

ب) فرهنگ جهانی مطلوب

ج) فرهنگ سلطه یا استکبار

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۱۲- (آزیتا بیدری)

عبارت اول: توان دفاع از هویت خود را از دست می‌دهد

عبارت دوم: مشخص شدن معنای حریت و آزادی

عبارت سوم: عدم وجود معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف
(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۶)

۱۱۳- (اعظم ربی)

دیدگاه گروه دوم: جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. این گروه جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ و جهان تکوینی را نیز ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف می‌دانند. در این دیدگاه جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۰۱- (کنکور قاج از کشور ۹۴، با تغییر)

موارد نادرست:

دیوان شمس ← مولانا / لمعات ← فخرالدین عراقی / جامع‌التواریخ ←
خواجه رشیدالدین فضل‌الله / تذکره دولتشاه ← دولتشاه سمرقندی

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ و ۱۹)

۱۰۲- (کتاب آبی)

در قرن هشتم هجری، به دلیل بی‌اعتقادی برخی از ایلخانان و بی‌تعصبی برخی دیگر نسبت به مذاهب رایج، فرصتی پیش آمد تا صاحبان مذاهب مختلف، عقایدشان را ابراز کنند. هم‌چنین در این قرن، قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی نیز، عرصه وسیعی یافت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۰۳- (کتاب آبی)

در قرن نهم، ادبیات رونقی تازه گرفت و کسانی مانند جامی و دولتشاه کتاب‌های ارزشمندی نوشتند؛ هرچند این رونق، بنیادی نبود و ادبیات این دوره، تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۸)

۱۰۴- (کتاب آبی)

سعدی صاحب آثار «گلستان» به نثر و «بوستان» به نظم است. هم‌چنین فخرالدین عراقی «عشاق‌نامه» را به نظم و «لمعات» را به نظم و نثر نگاشت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۱۰۵- (کتاب آبی)

بِ دُنْدِ بَا	لِ مَحْمِلِ	چُ نَانِ زَا	رِ گَرِ یَمِ
کَزِ اَزْ گَرِ	یِ اَمِ نَا	قِ دَرِ گِلِ	نِ شِیْ نَدِ

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۰۶- (کتاب آبی)

بیت صورت سؤال از هشت پایه‌ی آوایی تشکیل شده است که هر مصراع آن چهار پایه و چهارده هجا دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۲۲)

۱۰۷- (کتاب آبی)

بیت گزینۀ «۱» از چهار پایه‌ی عروضی در هر مصراع یعنی به طور کلی هشت پایه‌ی عروضی تشکیل شده است، در حالی که ابیات سایر گزینه‌ها از شش پایه‌ی آوایی ایجاد شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۱۴-

(اعظم ریبی)

از بخش فردی جهان انسانی به جهان ذهنی و از بخش اجتماعی آن به جهان فرهنگی نیز یاد می‌کنند.

تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان نیستند، در مقابل جهان انسانی می‌توان از جهان دیگری نام برد که از آن به جهان تکوینی یاد می‌شود. این جهان، پیش از انسان و مستقل از خواست و اراده انسان وجود دارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۱۱۵-

(الله فضری)

جهان غرب در استعمار فرانسه، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و به جای آن، باورها و ارزش‌های فرهنگ غرب را تبلیغ و ترویج می‌کند.

غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم قوم مهاجم در مناطق جغرافیایی مختلف منجر می‌شود، اما همیشه بسط فرهنگی آن‌ها را به دنبال نمی‌آورد. مغولان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار گرفتند که از نظر نظامی شکست خورده بودند.

وجوه غالب استعمار قدیم، استعمار نو و استعمار فرانو به ترتیب عبارت‌اند از: حضور آشکار، نیمه آشکار، پنهان و استفاده از ابزار متفاوت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱، ۲۴ و ۲۵)

۱۱۶-

(الله فضری)

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، در صورتی که هویت فرهنگی خود را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

امپریالیسم فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است، فرو ریزد و قوم مغلوب، برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز بپذیرد.

سلطه جهان غرب بر کشورهای دیگر به سلطه نظامی محدود نشد بلکه به مرور اشکال جدیدی از آن پدیدار شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۴)

۱۱۷-

(الله فضری)

فرهنگ جهانی باید روح تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از منظر قرآن هرگاه انسان، اخلاقی الهی داشته باشد و جامعه نیز از فرهنگی توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید.

گزینه «۲»: خصوصیات اخلاقی و ذهنی افراد (جهان ذهنی) و فرهنگ‌های آن‌ها به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارند از هویت‌های متفاوتی برخوردار است.

گزینه «۴»: صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۸، ۱۱ و ۱۶)

۱۱۸-

(ارغوان عبدالملکی)

امپریالیسم فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ای دیگر قرار گرفته است فرو ریزد و قوم مغلوب، برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز بپذیرد.

جهان غرب در استعمار فرانسه، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ‌های دیگر را مورد هجوم قرار می‌دهد و به جای آن، باورها و ارزش‌های فرهنگ غرب را تبلیغ و ترویج می‌کند.

دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، از کودتای نظامی نیز استفاده می‌کنند. کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و همچنین کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا شاه دو نمونه موفق از کودتاهای استعمار نو و کودتای نوژه، نمونه شکست خورده آن است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳، ۲۴ و ۲۵)

۱۱۹-

(لیلی فریدونی)

جهان اجتماعی را جهان فرهنگی نیز می‌خوانند؛ زیرا هویتی فرهنگی دارد و محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۴)

۱۲۰-

(ارغوان عبدالملکی)

صهیونیسم، آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.

فرهنگ سرمایه‌داری نیز کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد. فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه یا فرهنگ استکبار است.

فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد. او در گونه‌شناسی خود، یکی از انواع جوامع جاهلی را مدینه تغلب می‌نامد. مدینه تغلب جامعه‌ای است که سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌داند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

فلسفه

۱۲۱-

(موسی آلبری)

لفظ فلسفه ریشه یونانی دارد این لفظ معرب کلمه فیلسوفیا است و امروزه معنایی معادل دانش به خود گرفته است.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۲۲-

(ممد میر)

ارسطو می‌گوید: «عجاب و حیرت است که نخستین اندیشمندان و هم‌چنین مردم امروز را به بحث‌های فلسفی کشانیده است.»

بین «فلسفه» به معنای رایج آن نزد عموم مردم با «فلسفه» به عنوان یک دانش تفاوت زیادی وجود دارد.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۴)

روان‌شناسی

۱۲۳-

(موسی آبروی)

درستی روش تجربه و آزمایش: دانشمندان قبول دارند که به حواس انسان می‌توان اعتماد کرد و تجربه و آزمایش روشی مطمئن برای کشف اسرار طبیعت است.

قابل شناخت بودن طبیعت: عناصر جهان ساخته و پرداخته خیالات ذهنی نیستند؛ بلکه در طبیعت واقعی و قابل شناخت هستند.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۶)

۱۲۴-

(عمیر مهرثی)

اصول و مبانی علوم طبیعی، اصولی فلسفی هستند که بررسی آن‌ها بر عهده فلسفه است.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۱۲۵-

(موسی آبروی)

یکی از مسائل مهم در سیاست، مسئله حاکمیت و اقتدار سیاسی است. به عبارت دیگر مردم باید از کدام مرجع اطاعت کنند؟

پاسخ به این سؤال وقتی ممکن می‌شود که به حوزه دیگری از معرفت که همان «فلسفه سیاست» است، وارد شویم و با دست یافتن به مبانی و اصولی درباره ماهیت و حقیقت انسان و جامعه، کلیدی برای تبیین عقلانی این مسئله پیدا کنیم.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۸)

۱۲۶-

(عمیر مهرثی)

نظریه گشتالت معتقد است که انسان، در یادگیری و شناخت، اجزای تشکیل دهنده جدا از هم یا در کنار هم را درک نمی‌کند؛ بلکه آن‌ها را مانند مجموعه‌های متداخل، به صورت کل یا واحد می‌شناسد.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۲۷-

(عمیر مهرثی)

مکتب فلسفی مارکسیسم انسان را مجبور و تابع پایگاه طبقاتی خود می‌داند اما در مقابل فیلسوفانی که معتقدند انسان صاحب روح غیرمادی و فطرت الهی است، او را صاحب اراده‌ای آزاد می‌دانند که می‌تواند خود را از قید و بند پایگاه طبقاتی خود رها سازد.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۷)

۱۲۸-

(کنگور سراسری ۹۵)

پیروان مکتب اصالت فرد در جامعه‌شناسی، در حقیقت جامعه را چیزی غیر از مجموع افراد نمی‌دانند و برای جامعه، جدای از افراد، حیثیت و وجود مستقلی قائل نیستند.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۷)

۱۲۹-

(کنگور سراسری ۹۴)

در فلسفه علم اخلاق، سعی می‌شود یک مبنا و شالوده‌ای عقلانی پیدا شود تا براساس آن بتوان احکام و قواعد علم اخلاق را «تبیین عقلانی» کرد.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۳۰-

(موسی آبروی)

تفاوت هنر در دوره‌های مختلف مانند دوران اساطیر یونانی، دوران مسیحیت قرون وسطی، دوران رنسانس و عصر جدید ریشه در تحول بینش‌های فلسفی بشر داشته است.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۲۲)

۱۳۱-

(موسا عفتی)

عبارات (الف، ج و د) مثالی برای توصیف هستند که مفهوم موردنظر را به طور دقیق و روشن بیان کرده‌اند ولی عبارت ب مثالی برای تبیین است؛ واژه تبیین به بیان چرایی پدیده‌ها اشاره دارد در حالی که واژه توصیف به چستی مربوط می‌شود.

(روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۲-

(نسرین حق پرست)

معلم کلاس «الف» با استفاده از روش‌های مبتنی بر منطق (روش خردگرایانه) وجود خداوند را اثبات می‌کند.

روشی که خود مولوی برای اثبات خدا استفاده کرده، روش شهودی بوده است اما زمانی که معلم دانش‌آموزان را به کتاب او ارجاع می‌دهد این روش عمده‌تأ استناد به نظر صاحب‌نظران و مقام صلاحیت‌دار می‌باشد.

(روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)

۱۳۳-

(مریم ابراهیمی)

سلسله‌مراتب گزاره‌های علمی به ترتیب شامل مسئله، فرضیه، اصول یا قوانین و نظریه است و علوم (تجربی) با نمادها سروکار دارد؛ نماد، هر چیزی است که جایگزین چیز دیگری می‌شود.

(روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۳۴-

(نسرین حق پرست)

همه علوم به یک میزان دارای یافته‌های تکرارپذیر نیستند. در برخی موارد روان‌شناسان به دلیل مواجه با محدودیت‌هایی نمی‌توانند به راحتی همانند فیزیک‌دانان بارها یافته‌های علمی خود را تکرار نمایند.

(روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۱۳۵-

(موسا عفتی)

هرچه پردازش ما مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته، پایدار و کارآمدتر خواهد بود؛ کندی اولین فیلسوفی است که در اسلام به شرح و توصیف نفس و اقسام آن به شیوه ارسطو پرداخته است.

(روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۳۶-

(موسا عفتی)

قطعه آهپانه‌ای با پردازش‌های تنی - حرکتی سروکار دارد که بین لوب پس‌سری و شیار مرکزی واقع شده است.

(روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۶)

۱۳۷-

(نسرین حق پرست)

در روش مصاحبه بدون ساختار، با پیروی از برخی اصول و طرح کلی، فرد مصاحبه‌شونده را به سمت پاسخ‌های مورد نظر هدایت می‌کنند؛ از این شیوه برای اخذ اطلاعات عمیق استفاده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مربوط به روش «آزمون» است.

گزینه «۲»: مربوط به روش «پرسش‌نامه» است.

گزینه «۳»: مربوط به روش «مشاهده» است.

(روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

(فاطمه فویمیان)

-۱۴۴

اتحاد یک جمله مشترک $x^2 - 6x + 8$ →

$$x^2 - 6x + 8 = (x-2)(x-4)$$

اتحاد مزدوج $x^2 - 4$ → $x^2 - 4 = (x+2)(x-2)$

فاکتور از x $x^2 - 4x$ → $x^2 - 4x = x(x-4)$

اتحاد یک جمله مشترک $x^2 - x - 6$ →

$$x^2 - x - 6 = (x-3)(x+2)$$

$$\frac{x^2 - 6x + 8}{x^2 - 4} \div \frac{x^2 - 4x}{x^2 - x - 6} = \frac{(x-2)(x-4)}{(x-2)(x+2)} \times \frac{(x-3)(x+2)}{x(x-4)}$$

$$= \frac{x-3}{x}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های پیری، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(فاطمه فویمیان)

-۱۴۵

مقدار یک عبارت گویا وقتی با معنی است که مخرجش صفر نباشد.

$$\frac{x^2 - 1}{x^2 - 1} + \frac{x + 2}{x^2 + 6x + 9}$$

$$x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1$$

$$x^2 + 6x + 9 = 0 \Rightarrow (x+3)^2 = 0$$

$$\Rightarrow x + 3 = 0 \Rightarrow x = -3$$

$$\Rightarrow x \in \mathbb{R} - \{-3, -1, 1\} \text{ حدود تعریف } x$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های پیری، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(فاطمه فویمیان)

-۱۴۶

$$4(A^2 - A\sqrt{B}) + B = 4A^2 - 4A\sqrt{B} + B$$

$$\xrightarrow{\text{اتحاد مربع دو جمله ای}} (2A - \sqrt{B})^2$$

$$\begin{cases} A = \frac{x-1}{2} \\ B = (x-3)^2 \end{cases} \Rightarrow (2A - \sqrt{B})^2 = \left[2\left(\frac{x-1}{2}\right) - \sqrt{(x-3)^2} \right]^2$$

$$\xrightarrow{x \geq 3} (x-1 - (x-3))^2$$

$$\Rightarrow (2A - \sqrt{B})^2 = (\cancel{x} - 1 - \cancel{x} + 3)^2 = (2)^2 = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های پیری، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(مریم ابراهیمی)

-۱۳۸

دوقلوهایی که هم جنس هستند و از نظر اخلاق و رفتار در بیش‌تر اوقات قابل تشخیص نیستند دوقلوهای همسان نام دارند؛ هم‌چنین روابط با همسالان مربوط به جنبه اجتماعی رشد و رعایت حقوق دیگران مربوط به جنبه اخلاقی رشد می‌باشد.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۳۷ و ۴۰)

(زهرا جمالی)

-۱۳۹

موجوداتی هم‌چون ماهی‌ها و خزندگان به دلیل سیستم لیمبیک رشد نیافته‌ای دارند و به طور غریزی به محیط پاسخ می‌دهند.

نکته مهم درسی: مغز به سه منطقه پیش‌مغز، میان‌مغز و مغز پسین تقسیم می‌شود. پیش‌مغز در سمت جلو و بالای مغز قرار دارد که شامل قشر مخ، هسته‌های قاعده‌ای، دستگاه لیمبیک یا کناری، تالاموس و هیپوتالاموس می‌باشد. میان‌مغز ساختار متعددی دارد که مهم‌ترین آن دستگاه فعال‌ساز شبکه‌ای است. پیام‌های مربوط به خواب و برانگیختگی از این طریق منتقل می‌شود.

(روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۵)

(مهدی فوش‌باطن)

-۱۴۰

ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی در افراد رخ می‌دهد معلول دو دسته عوامل زیستی و محیطی می‌باشد؛ عوامل زیستی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است اما در گزینه «۳» صفات ایجاد شده بر اثر تأثیرگذاری عوامل محیطی و یادگیری بوده است، نه عوامل زیستی.

(روان‌شناسی، رشد، صفحه ۳۹)

ریاضی و آمار (۱)

(موسا عفتی)

-۱۴۱

کسرهایی را که صورت و مخرج آن‌ها چندجمله‌ای باشند، عبارات‌های گویا می‌نامند. اگر یک یا چند متغیر از یک عبارت زیر رادیکال یا داخل قدر مطلق باشد، عبارت گویا نیست.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های پیری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(موسا عفتی)

-۱۴۲

$$12x^8(x^2 + 18)^4 - 8x^6(x^2 + 18)^5$$

$$= 4x^6(x^2 + 18)^4(3x^2 - 2(x^2 + 18))$$

$$= 4x^6(x^2 + 18)^4(3x^2 - 2x^2 - 36)$$

$$= 4x^6(x^2 + 18)^4(x^2 - 36) = 4x^6(x^2 + 18)^4(x-6)(x+6)$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های پیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(موسا عفتی)

-۱۴۳

$$A = 2x - 2, B = x^2 - 9$$

$$(2x-2)^2 - (x^2-9) = 4x^2 + 4 - 8x - x^2 + 9$$

$$= 3x^2 - 8x + 13$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های پیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

اقتصاد

۱۵۱- (کتاب آبی)
علم اقتصاد علمی است که انتخاب‌های بشر را به صورت رابطه بین منابع و عوامل تولید کمیاب - که موارد استفاده مختلف دارند - و نیازهای مادی نامحدود او مطالعه، با ارائه بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.

(اقتصاد، اقتصاد پیست ۵، صفحه ۱۴)

۱۵۲- (موسا عفتی)
اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به خوبی طی نکند و در یک مرتبه متوقف بماند به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند تا حس کمال جویی خود را سیراب کند. پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و یا انحطاط انسان می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نیاز به غذا، آب سالم و نیاز به امنیت از نیازهای اولیه انسان به شمار می‌رود.

گزینه «۲»: عبارت «حتی ممکن است زمین‌های کشاورزی نسبتاً زیادی در اختیار جامعه باشد ولی بازدهی آن‌ها کم باشد.» به محدود بودن منابع و امکانات در دسترس انسان اشاره دارد.

گزینه «۴»: چه‌بسا ممکن است در تشخیص دقیق منافع و هزینه‌ها اشتباه کرده و انتخاب نادرستی داشته باشیم، اما در مورد «روش انتخاب» (هزینه - فایده) هیچ‌گاه اشتباه نمی‌کنیم.

(اقتصاد، اقتصاد پیست ۵، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۱۵۳- (فاطمه فهیمیان)
انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد؛ مثل بهره‌برداری از علف مراتع، چوب جنگل‌ها، معادن و یا ماهی دریاها. این اقدام را که موجب مالکیت فرد می‌شود «حیازت» می‌نامند.

- در نوع اول تولید، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی و هم‌چنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند؛ مثل زراعت، باغبانی و پرورش ماهی.

- نوع دوم از تولید، که «صنعت» نام دارد از ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده و یا محصولات به دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به دست می‌آید؛ مثل صنایع غذایی، پوشاک، پتروشیمی و ...

- نوع سوم تولید، تولید محصولاتی است که محسوس و ملموس نیست و به عبارت امروزی «محصولات نرم» به شمار می‌رود. به این دسته از تولیدات «خدمات» می‌گویند.

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۴)

۱۵۴- (موسا عفتی)
فرد با خرید بلیط سینما، دیگر امکان خرید لباس را ندارد. لباس‌هایی که از خرید آن صرف نظر شده است، هزینه فرصت خرید بلیط سینما است.

(اقتصاد، اقتصاد پیست ۵، صفحه ۱۴)

(گورش داوری)

$$\begin{aligned} 27a^3 + A + B + \frac{1}{8} &= \left(3a + \frac{1}{4}\right)^3 \\ &= (3a)^3 + 3(3a)^2\left(\frac{1}{4}\right) + 3(3a)\left(\frac{1}{4}\right)^2 + \left(\frac{1}{4}\right)^3 \\ &= 27a^3 + 3(9a^2)\left(\frac{1}{4}\right) + 3(3a)\left(\frac{1}{4}\right)^2 + \frac{1}{8} \\ &= 27a^3 + \underbrace{\frac{27}{4}a^2}_A + \underbrace{\frac{9}{4}a}_B + \frac{1}{8} \\ \frac{A}{B} &= \frac{\frac{27}{4}a^2}{\frac{9}{4}a} = \frac{3 \times 27 \times a^2}{2 \times 9 \times a} = 6a \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۳ و ۱۸ تا ۲۰)

(گورش داوری)

$$\begin{aligned} (x+2 - \frac{3x}{x-2}) \times \frac{x-2}{x^2-1} &= \left(\frac{x+2}{1} - \frac{3x}{x-2}\right) \times \frac{x-2}{x^2-1} \\ &= \frac{(x+2)(x-2) - 3x}{x-2} \times \frac{x-2}{x^2-1} \\ &= \frac{x^2 - 4 - 3x}{x-2} \times \frac{x-2}{(x-1)(x+1)} \\ &= \frac{(x-4)(x+1)}{x-2} \times \frac{x-2}{(x-1)(x+1)} = \frac{x-4}{x-1} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(مهمر بعیرایی)

۱۴۹- با توجه به الگوی مثلث خیام برای ضرایب بسط عبارت $(a+b)^6$ از سطر هفتم مثلث استفاده می‌کنیم که در نتیجه داریم:

$$(a+b)^6 = 1a^6 + 6a^5b + 15a^4b^2 + 20a^3b^3 + 15a^2b^4 + 6ab^5 + 1b^6$$

پس ضریب جمله a^4b^2 برابر ۱۵ است.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه ۱۲)

(مهمر بعیرایی)

۱۵۰- به کمک اتحاد تفاضل مکعبات دو جمله داریم:

$$\begin{aligned} (3x-2y)(9x^2+6xy+4y^2) &= 27x^3 - 8y^3 \\ \frac{x=\sqrt[3]{3}}{y=-1} &\rightarrow 27(\sqrt[3]{3})^3 - 8(-1)^3 = 81 + 8 = 89 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه ۱۵)

(سارا شریفی)

۱۵۸-

الف) صحیح است.
ب) نادرست است. دین اسلام با این که ارتقای معنوی انسان و خداگونه شدن او را مدنظر قرار داده است و تلاش می‌کند انسان را از اسیر مادیات شدن و دل بستن به دنیا برهاند، بی‌اعتنایی به مسائل دنیوی و اقتصادی را قبول ندارد و به دست آوردن آخرت را در گروی از دست دادن و کنار گذاشتن دنیا نمی‌بیند.

ج) نادرست است. از نظر اسلام، اقتصاد در زندگی فرد اهمیت ویژه‌ای دارد؛ اما عقل انسان را به تنهایی برای موفقیت و رسیدن به هدف کافی نمی‌داند.
د) نادرست است. از ویژگی‌های مهم اسلام این است که عبادت را صرفاً به رابطه فرد با خدا محدود نمی‌کند و به همه ارتباطات و پیوندهای افراد با یکدیگر (از جمله روابط اقتصادی) هم، رنگ عبادت می‌زند.

ه) صحیح است.

و) نادرست است. جامعه اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(نسرین پعفری)

۱۵۹-

الف) به دولت که برای ایجاد نظم و انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی (مثل دفاع نظامی) فعالیت می‌کند، «بازیگر کلان» می‌گویند.
ب) در سطح جهان نیز نهادهایی نیاز است که با کمک آن‌ها روابط اقتصادی بین کشورها بیش‌تر رونق بگیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ شود.

پ) برای اقتصاددانان مهم است چه در عرصه داخلی و چه در عرصه خارجی، توانایی و قابلیت‌های بازیگران به خوبی رشد کرده؛ تقسیم کار درست و تعامل، همکاری و هم‌افزایی بیش‌تر بین آن‌ها شکل گرفته باشد و فعالیت‌های یکدیگر را خنثی نکنند؛ بدین ترتیب مثل یک گروه موفق عمل می‌کنند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(نسرین پعفری)

۱۶۰-

الف) کالا مفهومی اقتصادی است بنابراین اشیایی که در بازار خرید و فروش نمی‌شوند، کالا به شمار نمی‌روند.

ب) یخچال ویتروینی فروشگاه‌ها ← کالای سرمایه‌ای

یخچال خانه ← کالای بادوام

مشاوره حقوقی ← خدمات

رانندگان ← خدمات

پ) اگر فردی با کوچک‌ترین تغییر در قیمت، مصرف کالایی را تغییر دهد، اصطلاحاً آن کالا، کالای لوکس و تجملی نام دارد.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

(سارا شریفی)

الف) «سازمان تولید» جایگاه و نقش هر یک از عوامل تولید را تعیین می‌کند.
ب) اگر صاحب سرمایه یا زمین به تنهایی مسئولیت تولید را برعهده گیرد، در این صورت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد یا اجاره می‌گیرند.
ج) انواع سازمان‌های تولیدی به سازمان‌های تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام تقسیم می‌شود.
د) توزیع درآمد بین عوامل تولید در هر صورت باید عادلانه و بر اساس میزان مشارکت آن‌ها در تولید و قبول خطر باشد.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

(فاطمه فویمیان)

$$\text{ریال } ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ = \frac{۲۴۰ \times ۸۰۰,۰۰۰}{۱۲} = \text{درآمد ماهیانه بنگاه اقتصادی}$$

$$\text{ریال } ۱۰,۸۰۰,۰۰۰ = ۹۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = \text{حقوق ماهیانه کارمندان}$$

$$\text{ریال } ۲۷۰,۰۰۰ = \frac{\frac{۳۰}{۱۰۰} \times ۱۰,۸۰۰,۰۰۰}{۱۲} = \text{هزینه ماهیانه مواد اولیه}$$

$$\frac{۱}{۵} \times ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مجموع هزینه‌های استهلاک و اجاره ماهیانه}$$

$$\text{ریال } ۳,۲۰۰,۰۰۰ =$$

$$\text{هزینه استهلاک} + \text{اجاره‌بها} + \text{هزینه مواد اولیه} + \text{حقوق کارمندان} = \text{هزینه تولید}$$

$$\text{ریال } ۱۴,۲۷۰,۰۰۰ = ۱۰,۸۰۰,۰۰۰ + ۲۷۰,۰۰۰ + ۳,۲۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه تولید}$$

$$\text{ریال } ۱۴,۲۷۰,۰۰۰ - ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ = \text{سود} \Rightarrow \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود حسابداری}$$

$$\text{ریال } ۱,۷۳۰,۰۰۰ =$$

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(سارا شریفی)

۱۵۷-

الف) تراکتور برای کشاورز: سرمایه فیزیکی

دریا در فعالیت‌های صیادی: منابع طبیعی (زمین)

کارآفرین: عوامل انسانی

کامیون برای شرکت‌های حمل‌ونقل: سرمایه فیزیکی

مواد خام استخراج شده از معادن در فعالیت‌های صنعتی: منابع طبیعی (زمین)

ب) در هر کسب و کاری نوآوری ضرب در خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.

ج) سرمایه مالی صرف خرید یا اجاره سرمایه‌های فیزیکی، زمین و یا پرداخت دستمزد به عوامل انسانی می‌شود. سرمایه مالی مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

د) انسان نسبت به سایر عوامل تولید از اهمیت خاصی برخوردار است و به عنوان برترین عامل تولید به‌شمار می‌رود، زیرا وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را نیز برعهده دارد.

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۶)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۶۱-

(اعظم نوری نیا)

موارد الف و پ نادرست هستند:

الف) ماده اصلی ادبیات، زبان است.

پ) بلاغت هم به فصاحت توجه دارد و هم به چگونگی معنا و محتوای کلام نظر دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۶۲-

(کتاب آبی)

کلمات «سبک‌کش»، «رندسوز» و «کارخانه» مرکب‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: داغدار - خودرو ← مرکب

گزینه «۳»: رنگ‌رزان ← وندی مرکب

گزینه «۴»: سروین ← مرکب

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۶۳-

(کنکور، فارغ از کشور، ۹۵)

نمونه سایر موارد:

گزینه «۱»: تکرار واژه «شناو»

گزینه «۲»: کاربرد «شناو» به جای «شنا»

گزینه «۳»: کاربرد «داشتی» به جای «می‌داشت»

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۶۴-

(فرهاد علی نژاد)

موارد خلاف قواعد دستوری در ابیات دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آوردن فعل «شد» (مفرد) برای نهاد جمع (شیر و دیو و نهنگ و پلنگ)

گزینه «۲»: آوردن فعل «بود» (مفرد) برای نهاد جمع (آدم و حوا)

گزینه «۳»: آوردن فعل «بود» (مفرد) برای نهاد جمع (کاموس و خاقان

چین)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۸ و ۲۴)

۱۶۵-

(فرهاد علی نژاد)

ویژگی ادبی بارز عبارت موردنظر، تضاد میان واژه‌هایی چون «پا و سر»، «سر

و قعر» و «سیاه و سپید» می‌باشد. تضاد بین واژه‌ها را در دو بخش از تحلیل

متن می‌توان بررسی کرد: (۱) قلمرو زبانی (سطح واژگانی) (۲) قلمرو ادبی

(سطح بدیع معنوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شاید بتوان بین «اُدها، مار، موش» شبکه معنایی خاصی در

نظر گرفت اما شبکه معنایی در سطح نحوی قلمروی زبانی بررسی نمی‌شود.

گزینه «۳»: با توجه به عبارت داده شده نمی‌توان گفت که متن تمثیلی

است. برای این‌که بگوییم متن تمثیلی است نیاز به گزاره‌هایی داریم که قصد

نویسنده را برای برداشت مفاهیمی و رای روایت بازگوشده بیان کند که

چنین عباراتی در متن نیست.

گزینه «۴»: کاربرد واژه‌های کهن جزء ویژگی‌های متن است (بنگریست)، اما

این ویژگی در سطح موسیقایی قلمرو ادبی بررسی نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۸، ۲۸ و ۳۰)

۱۶۶-

(مفرد صارق مفسنی)

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» کشیدن به معنای «تحمل کردن» به کار رفته است، اما در بیت گزینه «۲» «کشیدند» به معنای «رفتند» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۶۷-

(اعظم نوری نیا)

نوع ادبی ابیات «ث» و «ت» تعلیمی است؛ زیرا شاعر در این ابیات، در پی بیان نکته‌ای اخلاقی با استفاده از بیان شعری است.

نوع ادبی سایر ابیات:

الف) غنایی / ب) غنایی / پ) حماسی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۹)

۱۶۸-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد)

بیت الف) محبت، تشبیه به کمندی شده است که عاشق از آن گریزی ندارد.

بیت ب) شاعر در این بیت انسان‌ها را به شیرهایی تشبیه کرده است که بر

روی پرچم نقش شده‌اند و به نظر می‌رسد که حمله می‌کنند اما این حمله

به خاطر باد است و این شیرها از خود اختیاری ندارند.

بیت ج) ناله عشق عاشق (یا شور و اشتیاق او) حتی با صد دهان هم قابل

بیان نیست.

بیت د) شاعر خاطره عشق را به آوای یک نوازنده مانند کرده است که تا

زمانی که در گوش عاشق است، پند بر او کارگر نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۵)

۱۶۹-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد)

در این بیت، شاعر از جفای معشوق می‌نالند و او را ملامت می‌کند اما سه

بیت دیگر در پی بیان اهمیت و کمیاب بودن دوست واقعی‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۲)

۱۷۰-

(فرهاد علی نژاد)

سعدی در حکایت صورت سؤال، در توضیح جملات بیان شده می‌گوید:

«یعنی خرج فراوان کردن، مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد.

چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن / که می‌گویند ملاحان سرودی

اگر باران به کوهستان نبارد / به سالی دجله گردد، خشک‌رودی»

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۱-

(اعظم ریسی)

کنش‌های انسان، آگاهانه، ارادی، هدف‌دار و معنادار هستند. کنش ارادی به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. پیامدهای ارادی به خودِ کنشگر یا افراد دیگر وابسته است و باید کنشگری، آن‌ها را انجام دهد.

پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود، ولی پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۱۷۲-

(آزیتا بیرقی)

عبارت دوم غلط است ← کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

۱۷۳-

(آزیتا بیرقی)

پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه کنش افراد هستند و پدیده‌های طبیعی را انسان‌ها خلق نکرده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۰، ۱۲ و ۱۳)

۱۷۴-

(اعظم ریسی)

پیامدهای غیرارادی کنش، به اراده افراد انسانی بستگی ندارند، این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را اراده کند؛ بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پیامدهای ارادی کنش‌های انسان به خودِ کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

گزینه «۲»: پیامدهای غیرارادی، نتیجه طبیعی کنش‌اند. با انجام کنش این نتایج ناخواسته هم به همراه دارد.

گزینه «۴»: پیامدهای غیرارادی کنش، نیاز به این ندارد که کنشگری آن‌ها را اراده کند و همان‌طور که از نامش پیداست غیرارادی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه ۶)

۱۷۵-

(الله فضری)

جهان اجتماعی شامل دو دسته پدیده است: پدیده‌های اعتباری (کنش انسان‌ها و پیامدهای آن) و پدیده‌های تکوینی (پدیده‌هایی که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند).

بعضی اوقات انسان‌ها برای این‌که پدیده‌های ناشناخته را بشناسند، آن‌ها را با پدیده‌هایی آشنا مقایسه می‌کنند. در مقایسه پدیده‌ها با یکدیگر، شباهت‌ها و تفاوت‌های آن‌ها آشکار می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ و ۲۱)

۱۷۶-

(الله فضری)

جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم، از نوعی نظم برخوردارند. نظم از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است.

جهان اجتماعی از طریق انتقال فرهنگ به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد و موجود زنده از طریق وراثت.

انسان‌ها برای رهایی از سردرگمی و ایجاد نظم، به دست‌بندی رو می‌آورند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۶، ۱۷ و ۱۸)

۱۷۷-

(فارج از کشور ۹۴)

از انواع کنش انسانی می‌توان به کنش درونی مانند ادراک و تفکر و کنش بیرونی مانند راه رفتن و نشستن اشاره کرد.

هم‌چنین، کنش انسانی دو نوع پیامد دارد:

اول، پیامدهای ارادی؛ این نوع پیامدها به اراده افراد انسانی؛ یعنی خودکنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

دوم، پیامدهای طبیعی یا غیرارادی؛ این نوع پیامدها به اراده افراد انسانی وابستگی ندارد.

- یادگرفتن درس‌ها، پیامد طبیعی و غیرارادی مطالعه کتاب درسی توسط دانش‌آموز است. اما پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی و دادن نمره خوب توسط معلم (قبولی در امتحان)، پیامد ارادی کنش اوست.

- شکست ناشی از تصمیم احساسی، یک پیامد طبیعی و غیرارادی کنش انسان است که درونی است.

- نشاط پس از ورزش نیز یک پیامد طبیعی و درونی حاصل از ورزش کردن است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۹)

۱۷۸-

(الله فضری)

نخستین پدیده‌های اجتماعی کنش‌های اجتماعی هستند. پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان، به وسیله کنش‌های اجتماعی متقابل شکل می‌گیرند. هنجار اجتماعی شیوه کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۳)

۱۷۹-

(آزیتا بیرقی)

عبارت اول با قسمت د، عبارت دوم با قسمت ج و عبارت سوم با قسمت الف مرتبط است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۸، ۱۹ و ۲۰)

۱۸۰-

(آزیتا بیرقی)

فرشتگان، ستارگان، کهکشان‌ها، فلزات، جمادات، کوه‌ها، بیابان‌ها، جنگل‌ها و بسیاری از حیوانات، قبل از انسان وجود داشته‌اند و اگر انسان‌ها نیز از بین بروند هم‌چنان وجود خواهند داشت؛ به تعبیر دیگر این پدیده‌ها محصول کنش انسان‌ها نیستند، ولی از برخی جهات می‌توانند با جهان اجتماعی انسان ارتباط داشته باشند و به جهان اجتماعی وارد شوند. انسان‌ها با شناخت فلزات، وسایل و ابزارهای جدید می‌سازند و این ابزارها به نوبه خود در نحوه زندگی آنان اثر می‌گذارد. شناخت ستارگان امکان پیدا کردن راه‌ها در بیابان‌ها و دریاهای را فراهم می‌آورد و این پدیده، سفرها و مهاجرت‌های انسانی را گسترش می‌دهد. بنابراین هر یک از موجوداتی که بیرون از جهان اجتماعی حضور دارند، به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، می‌توانند در گستره جهان اجتماعی نیز قرار گیرند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۸، ۱۹ و ۲۰)

منطق

۱۸۱-

(فرهار علی نزار)
اگر ارسطوئیان گفته‌اند که انسان حیوان ناطق است، خواسته‌اند جایگاه رفیع اندیشه را در ساختار وجود انسان نشان دهند.
(منطق، تعریف، صفحه ۱)

۱۸۲-

(نرا یاری)
منطق دانشی است که ما را با طرز کار ذهن آشنا می‌کند. منطق از «ذات انسان» سرچشمه می‌گیرد و «هیچ‌کس ابداع‌کننده آن نیست». کشف ضوابط تفکر و نشان‌دادن کاربرد آن‌ها در تفکر و این‌که چه عواملی باعث تسریع و بهبود تفکر و چه چیزهایی باعث کندی و نارسایی تفکر می‌شود، به علم منطق مربوط است.
(منطق، تعریف، صفحه ۳)

۱۸۳-

(موسی اکبری)
در ترکیب مفاهیم و تصورات ما به گونه‌ای عمل می‌کنیم که از مفاهیم و کلمات عام و کلی‌تر شروع می‌کنیم و به مفاهیم جزئی‌تر می‌رسیم.
نکته: مفاهیم جزئی در تعریف به کار گرفته نمی‌شوند.
(منطق، تعریف، صفحه ۹)

۱۸۴-

(کنکور سراسری ۹۳)
برخی از مفاهیم پیچیده‌اند و تسلط بر «قواعد منطق و تمرین و تجربه» در به‌کارگیری آن‌ها سبب می‌شود که انسان بتواند «به‌تدریج» به تعریف‌های نسبتاً جامعی برای این مفاهیم برسد.
(منطق، تعریف، صفحه ۱۱)

۱۸۵-

(فاطمه شومیری)
معرف اگر به طور کامل همه افراد و مصادیق مجهول را دربرگیرد، جامع است و اگر افراد و مصادیق دیگر را شامل نشود، مانع می‌باشد و اگر افراد دیگر را شامل بشود، مانع نیست.
(منطق، تعریف، صفحه‌های ۹ و ۱۱)

۱۸۶-

(عمیر مهرثی)
به هنگام تصور یک مفهوم، کاری نداریم که آن مفهوم واقعیت دارد یا ندارد اما در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد.
(منطق، تعریف، صفحه ۶)

۱۸۷-

(عمیر مهرثی)
مفهوم کلی آن است که قابلیت آن را دارد که بر مصادیق‌های متعدد منطبق شود. مفاهیم جزئی در سایر گزینه‌ها به‌ترتیب عبارتند از: شهر نجف - محمد و این قلم
(منطق، تعریف، صفحه ۱۳)

۱۸۸-

(عمیر مهرثی)
رابطه دو مفهوم کلی در سایر گزینه‌ها «عموم و خصوص مطلق» است اما رابطه «اتومبیل» و «چرخ»، تباین است؛ زیرا ۱- هیچ چرخ‌ی اتومبیل نیست. ۲- هیچ اتومبیلی چرخ نیست.
(منطق، تعریف، صفحه ۱۵)

۱۸۹-

(فرهار علی نزار)
برخی مفاهیم عرضی می‌توانند ویژگی‌های مفاهیم ذاتی را داشته باشند (غیر از ویژگی تقدم بر ذات در مقام فهم و تصور).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: انفکاک امر ذاتی از ذات چه در ذهن و چه در خارج غیرممکن است.

گزینه «۲»: بنا، علت فاعلی ساختمان است اما به هیچ وجه ذاتی آن نیست.
گزینه «۳»: ممکن نیست هیچ مفهوم عرضی در مقام فهم و درک، مقدم بر مفهوم ذاتی درک شود.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۱۹۰-

(فرهناز فان‌معمری)
همه انسان‌ها، حتی افراد بی‌سواد و معمولی هنگام تعریف‌کردن از مفاهیم ذاتی و عرضی استفاده می‌کنند، ولی به کارکرد ذهن خود واقف نیستند.
(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۳، ۱۷ و ۱۹)

ریاضی و آمار (۳)

۱۹۱-

(امیر زرانروز)
۳ نفر خاص، قبلاً انتخاب شده‌اند، پس باید ۲ نفر دیگر را از بین ۶
(۶ - ۳ = ۳) نفر باقی‌مانده انتخاب کنیم. چون ترتیب انتخاب‌ها مهم نیست به کمک فرمول ترکیب خواهیم نوشت:

$$15 = \frac{6!}{(6-2)!2!} = \frac{6 \times 5 \times 4!}{4! \times 2 \times 1}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

۱۹۲-

(سویل حسن‌فان‌پور)
تعداد زیرمجموعه‌های r عضوی یک مجموعه n عضوی

$$\Rightarrow \binom{n}{2} = 10 \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)!2!} = 10 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{2(n-2)!} = 10$$

$$\Rightarrow n^2 - n = 20 \Rightarrow n^2 - n - 20 = 0 \Rightarrow (n-5)(n+4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n-5=0 \Rightarrow n=5 \text{ ق. ق.} \\ n+4=0 \Rightarrow n=-4 \text{ غ. ق. ق.} \end{cases}$$

$$10 = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2!} = \binom{5}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

۱۹۳-

(فرهار تراز)
برای هر سؤال ۴ حالت مختلف وجود دارد، لذا:

$$4 \times 4 \times \dots \times 4 = 4^{280}$$

۲۸۰ بار

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۰۱- (عارف سادات طباطبایی نژاد)
اداره انجمن ادبی اصفهان در آن زمان بر عهده مشتاق اصفهانی و چند تن دیگر از ادیبان بود. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۲۰۲- (فرهاد علی نژاد)
فقر فرهنگی حاکم بر جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات، سبب پیروی شاعران این دوره از اسلوب‌های کهن بود. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی)

۲۰۳- (مجتبی یغفری مسلم)
آخوندزاده، طالبوف و میرزا آقاخان کرمانی از روشنفکران منتقد آن دوره بودند. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۲۰۴- (مرتضی کلاشلو)
متن صورت سؤال معرف «ادیب‌الممالک فراهانی» است. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۲۰۵- (فرهاد علی نژاد)
شعر از نظر نویسندگان و شاعران عصر بیداری که مظاهر استبداد و استعمار را نقد می‌کردند، «بیان زیبای واقعیات و وسیله‌ای برای بهبود زندگی» بود که از طریق روزنامه‌ها و مطبوعات در اختیار مردم قرار می‌گرفت. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۲۰۶- (مهمربسین کپویی)
اگرچه در شعر ایرج میرزا اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، اما جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی را در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار دهند. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۲۰۷- (اعظم نوری نیا)
سعدی و مسعود سعد بیش‌ترین تأثیر را بر فرخی یزدی گذاشته بودند. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۲۰۸- (فرهاد علی نژاد)
این بیت از تصنیف معروف عارف انتخاب شده است. ابیات گزینه‌های «۱» و «۴» از تصنیف‌های دیگری انتخاب شده‌اند که سروده عارف نیستند و بیت گزینه «۲» نیز سروده نسیم شمال است. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۲۰۹- (کنکور سراسری ۹۰، با تغییر)
تاریخ احزاب سیاسی، تاریخ تطور نظم فارسی و سبک‌شناسی از آثار بهار می‌باشند. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۲۱۰- (فرهاد علی نژاد)
در این بیت در نظر گرفتن نبض برای موج، استعاره‌ای بدیع و دور از ذهن است که می‌توان بر همین اساس آن را مربوط به سبک هندی دانست. با توجه به این‌که شاعران سبک بازگشت از سبک هندی روگردان بودند، پاسخ صحیح همین گزینه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ویژگی‌های سبک خراسانی را دارد که در عصر بازگشت شاعرانی مانند قالی پیرو آن بودند.

گزینه «۲»: ویژگی‌های عرفانی این بیت آن را به سبک عراقی نزدیک می‌کند (فروغی بسطامی و شاعرانی دیگر در عصر بازگشت به سبک حافظ و سعدی غزل می‌سرودند).

گزینه «۳»: ستایش عشق در این بیت نیز آن را شبیه به سبک عراقی کرده است. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات)

۱۹۴- (کوروش داوری)

$$\binom{5}{2} \times \binom{4}{1} = \frac{5!}{2!(5-2)!} \times \frac{4!}{1!(4-1)!}$$

$$= \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 1 \times 3!} \times \frac{4 \times 3!}{1 \times 3!} = 10 \times 4 = 40$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

۱۹۵- (امیر زرنوز)

۱۲ = ۴ × ۳ = تعداد راه‌ها ⇒ حالت ۱ (مسیر ABC)

۴ = ۲ × ۲ = تعداد راه‌ها ⇒ حالت ۲ (مسیر ADC)

۱۶ = ۱۲ + ۴ = تعداد کل راه‌ها

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

۱۹۶- (سویل حسن‌خان پور)

چون عدد سه رقمی فرد با ارقام متمایز است، یکان از بین اعداد {۱, ۳, ۵, ۹} انتخاب می‌شود، با توجه به این‌که یکی از اعداد برای یکان استفاده شده است و صدگان نمی‌تواند صفر باشد؛ بنابراین صدگان ۵ حالت دارد، دهگان نیز با توجه به انتخاب شدن دو عدد، ۵ حالت خواهد داشت، پس:

$$\frac{5}{5} \times \frac{5}{5} \times \frac{4}{4} = 100$$

یکان دهگان صدگان

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

۱۹۷- (سویل حسن‌خان پور)

به‌جای رقم صدگان باید ارقام ۳, ۴, ۵ را قرار داد تا عدد بزرگ‌تر از ۳۰۰ شود، پس صدگان ۳ حالت دارد. رقم دهگان هریک از ۵ رقم داده شده می‌تواند باشد. برای آن‌که عدد حاصل زوج باشد، در مرتبه یکان یکی از دو رقم ۲ یا ۴ می‌تواند قرار گیرد، پس تعداد حالت‌ها برابر است با:

$$3 \times 5 \times 2 = 30$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

۱۹۸- (مهمربسین کپویی)

۹ = ۶ + ۳ = تعداد کل کتاب‌ها

$$\binom{9}{2} = \frac{9!}{2!(9-2)!} = \frac{9 \times 8 \times 7!}{2 \times 1 \times 7!} = 36$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

۱۹۹- (کوروش داوری)

تعداد کلمات ۵ حرفی همان تعداد جایگشت‌های ۵ حرف کلمه ولایت است، پس:

$$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)

۲۰۰- (کوروش داوری)

$$\frac{n(n-1)(n-2)(n-3)!}{(n-1)!(n-3)!} = 3$$

$$\Rightarrow n(n-2) = 3 \Rightarrow n^2 - 2n - 3 = 0 \Rightarrow (n-3)(n+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n-3=0 \Rightarrow n=3 & (\text{ق. ق.}) \\ n+1=0 \Rightarrow n=-1 & (\text{غ. ق. ق.}) \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال)